

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/11/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8421201757
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8421201757.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovaľovej v právnej veci žalobcov: 1/ T. O. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX/XX, A. K., 2/ M. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX/XX, A. K., obaja právne zastúpení JUDr. Ing. Marcelou Martinkovičovou, advokátkou, so sídlom Námestie Sv. Egídia 95, Poprad proti žalovaným: 1/ E. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XX, A. K., 2/ T. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XX, A. K. o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia s príslušenstvom, o odvolaní žalovaných proti uzneseniu Okresného súdu Kežmarok č.k. 6C/37/2021-23 zo dňa 1. októbra 2021, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

Žalobcovia v 1. a v 2. rade majú nárok vo vzťahu k žalovaným v 1. a v 2. rade na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Kežmarok (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením rozhodol tak, že:

„I. Žalovaní 1/ a 2/ s ú p o v i n í odstrániť oceľové platne v počte 2 kusov z okien nehnuteľnosti-rodinného domu súp. č. XXX, postaveného na parcele C KN č. XXX- zastavaná plocha a nádvorie, zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX, k. ú. A. K., vedenom Okresným úradom C., katastrálny odbor, a to do 3 dní od vykonateľnosti tohto uznesenia.

II. Žalobcom 1/ a 2/ p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania voči žalovaným 1/ a 2/ v rozsahu 100 % , ktorý sú povinní žalobcom 1/ a 2/ splniť spoločne a nerozdielne a o výške ktorého rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil okrem iného ustanovením § 324 odsek 1, § 325 odsek 1, odsek 2 písm. d), § 326 odsek 1, odsek 2, § 328 ods. 1, ods. 2, § 329 odsek 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“).

3. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobcovia v 1. a 2. rade návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia doručeným Okresnému súdu Kežmarok dňa 28.09.2021 žiadali, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uloží žalovaným 1. a v 2. rade povinnosť odstrániť oceľové platne v počte 2 kusov z okien nehnuteľnosti-rodinného domu súp. č. XXX, postaveného na parcele C KN č. XXX- zastavaná plocha a nádvorie, zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX, k. ú. A. K., vedenom Okresným úradom C., katastrálny odbor, a to do 3 dní od vykonateľnosti uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia, ako aj nahradiť im trovy konania.

4. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia žalobcovia v 1. a 2. rade odôvodnili tým, že sú bezpodielovými spoluvlastníkmi v podiele 1/1 v pomere k celku nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX, k. ú. A. K., vedenými Okresným úradom C., katastrálny odbor, a to pozemku

parc. č. XXX, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 519 m², pozemku parc. č. XXX, druh pozemku: záhrada, o výmere 304 m² a stavby - rodinný dom, súp. č. XXX, postavený na pozemku parc. č. XXX (ďalej len „nehnutelnosti“) a žalovaní sú vlastníkami susednej nehnuteľnosti. Dňa 25.08.2021 podali sťažnosť príslušnému stavebnému úradu pre neoprávnený zásah do stavby - ich rodinného domu zo strany žalovaných. Na základe tohto podnetu M. A. K. vykonalo na mieste samom dňa 30.08.2021 štátny stavebný dohľad s tým, že bolo zistené, že žalovaní ako vlastníci susednej nehnuteľnosti (rodinného domu) neoprávnenne namontovali oceľové platne (2 ks) na okná (v kuchyni a kúpeľni) rodinného domu žalobcov, čím zamedzili prirodzenému osvetleniu a najmä vetraniu v miestnostiach domu. Na základe uvedených skutočností boli žalovaní príslušným stavebným úradom vyzvaní, aby s okamžitou platnosťou odo dňa doručenia výzvy odstránili z okien rodinného domu žalobcov oceľové platne a v lehote do 3 pracovných dní doručili stavebnému úradu fotografie ako dôkazný materiál. Žalovaní na uvedenú výzvu stavebného úradu nijakým spôsobom nereagovali a oceľové platne z okien domu žalobcov v určenej lehote neodstránili. Listom „Predžalobná výzva“ zo dňa 08.09.2021 právny zástupca žalobcov opakovane vyzval žalovaných na splnenie povinnosti v lehote 3 dní od doručenia tohto listu, avšak ani na túto predžalobnú výzvu žalovaní nereagovali a povinnosť si nespĺnili. Žalobcovia sa snažili so žalovanými dohodnúť a rovnako ústne ich vyzývali na odstránenie oceľových platin z okien ich domu, pretože sa necítili a necíčia bezpečne, ale márne. Majú za to, že týmto neoprávneným konaním zo strany žalovaných nielenže dochádza k zamedzeniu prirodzeného osvetlenia, ale najmä vážnym problémom je, že nedochádza k vetraniu miestnosti, v ktorej je inštalovaný plynový kotol s absenciou vetracieho systému. Tým, že žalovaní neoprávnenne zakryli okná oceľovými platňami, v uvedenej miestnosti nie je možné žiadne vetranie (teda ani výmena vzduchu cez otvorené okno), ktoré je nevyhnutné pre bezpečnú prevádzku plynového kotla. Žalobcovia sa teda právom obávajú o svoju bezpečnosť, nakoľko možná kritická koncentrácia produktov spaľovania vo vzduchu je priamym ohrozením zdravia žalobcov žijúcich v dome, nevynímajúc ani prípadnú otravu obyvateľov, či explóziu. Na uvedené argumenty žalobcov žalovaní nereagovali a do dnešného dňa si povinnosť odstrániť oceľové platne z okien miestnosti, v ktorej sa nachádza plynový kotol nespĺnili, čím reálne priamo ohrozujú zdravie/život žalobcov, ktorí žijú v dome. Z uvedených dôvodov je nevyhnutné, aby im súd poskytol svoju ochranu, pretože inú možnosť, ako sa brániť, nemajú, nakoľko žalovaní nerešpektujú ani výzvu príslušného stavebného úradu. Domáhajú sa súdnej ochrany prostredníctvom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, pretože majú za to, že účinná súdna ochrana môže byť dosiahnutá iba týmto inštitútom. Navyše je potrebné upraviť pomery bezodkladne, pretože je ohrozené ich zdravie a v najhoršom prípade aj život.

5. Žalobcovia ako dôkazy označili a predložili listy vlastníctva č. XXXX a č. XXXX, k. ú. A. K., výzvu stavebného úradu zo dňa 30.08.2021, predžalobnú výzvu a doručenky.

6. Hlavným predpokladom na nariadenie neodkladného opatrenia je existencia sporného právneho vzťahu, t. j. či žalobca v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčil, že sú tu právne vzťahy medzi sporovými stranami, pretože neodkladné opatrenie nemožno využiť na dočasnú úpravu iných, než právnych vzťahov sporových strán. Ak medzi nimi nie je vzťah, ktorý je upravený právom, resp. žalobca ani netvrdí, že taký vzťah tu je, prípadne túto právnu skutočnosť tvrdí ale neosvedčí, ďalšie predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia nie je potrebné skúmať, pretože chýba základný zákonný predpoklad, na ktorom stojí jeho prípadná opodstatnenosť. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj z priložených listinných dôkazov vyplýva, že žalobcovia v 1. a 2. rade sú podľa výpisu z listu vlastníctva č. XXXX, k. ú. A. K. bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností, a to pozemku parcely registra C KN č. XXX o výmere 519 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, pozemku parcely registra C KN č. XXX o výmere 304 m², druh pozemku záhrada a stavby- rodinný dom súp. č. XXX, postavenej na pozemku parcely registra C KN č. XXX o výmere XXX m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie v podiele 1/1 k celku s titulom nadobudnutia kúpna zmluva V XXX/XX-XXX/XX. Žalovaní v 1. a 2. rade sú podľa výpisu z listu vlastníctva č. XXXX, k. ú. A. K. bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností, a to pozemku parcely registra C KN č. XXX o výmere 612 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, pozemku parcely registra C KN č. XXX o výmere XXX m², druh pozemku záhrada a stavby - rodinný dom súp. č. XXX, postavenej na pozemku parcely C KN č. XXX o výmere 612 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie v podiele 1/1 k celku s titulom nadobudnutia kúpna zmluva zo dňa 03.12.2019, V XXXX/XXXX-XX/XXXX. Z uvedeného vyplýva, že žalobcovia v 1. a 2. rade vystupujú vo vzťahu k žalovaným v 1. a 2. rade v právnom postavení vlastníkov susednej nehnuteľnosti. Žalobcovia listami vlastníctva osvedčili právny vzťah k žalovaným.

7. Z hľadiska opodstatnenosti nariadenia neodkladného opatrenia súd zisťoval, či žalobcami tvrdené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy, t. j. či žalobcovia osvedčili konkrétne kvalifikované nebezpečenstvo a jeho vzťah ku konkrétnemu chránenému právu. Právo (nárok), ktorému je v tomto prípade potrebné poskytnúť ochranu je právo žalobcov na ochranu ich vlastníckeho práva. Žalobcovia k preukázaniu dôvodnosti a opodstatnenosti svojho nároku predložili výzvu mesta A. K. ako stavebného úradu č. M.-XXXX/SÚ/XXXX-XX zo dňa 30.08.2021, z ktorej vyplýva, že dňa 30.08.2021 o 11:00 bol vykonaný štátny stavebný dohľad a zistené skutočnosti, podľa ktorých žalovaní v 1. a 2. rade neoprávnene namontovali oceľové platne na rodinný dom vo vlastníctve žalobcov a tým zamedzili prirodzené osvetlenie a vetranie v miestnostiach domu. Obe strany prítomné na dohľade vzniesli pripomienky, ktoré sú uvedené vo výzve. Žalobcovia zároveň predložili doklady o veku stavby, ktoré preukazujú, že ich stavba bola postavená a daná do užívania v roku 1950, teda skôr ako stavba žalovaných. Predmetnou výzvou mesto A. K. ako stavebný úrad podľa § 117 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v súlade s § 60 ods. 1 tohto zákona vyzvalo žalovaných v 1. a 2., aby okamžite odstránili oceľové platne z okien rodinného domu žalobcov v 1. a 2. rade a do 3 pracovných dní doručili stavebnému úradu fotografie ako dôkazový materiál. Keďže zo strany žalovaných nedošlo k splneniu povinnosti uloženej im stavebným úradom, žalobcovia ich predžalobnou výzvou zo dňa 08.09.2021 opätovne vyzvali na splnenie ich povinnosti v lehote 3 dní od doručenia výzvy a zároveň ich upozornili na podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Žalovaní v 1. a 2. rade výzvu prevzali dňa 10.09.2021.

8. Nariadiť neodkladné opatrenie ako už bolo vyššie uvedené možno len vtedy, ak má súd aspoň osvedčené, že právne vzťahy medzi účastníkmi konania vyžadujú neodkladnú úpravu. Žalobcovia predložením výzvy stavebného úradu dostatočným spôsobom osvedčili potrebu nariadenia neodkladného opatrenia, nakoľko štátny orgán na základe obhliadky nehnuteľnosti a ústneho pojednávania dňa 30.08.2021 konštatoval, že žalovaní neoprávnene namontovali oceľové platne na rodinný dom žalobcov, čím zamedzili prírodné osvetlenie a vetranie v miestnostiach ich domu, ktoré sú vlastníctvom žalobcov. Je možné konštatovať, že predmetná výzva sama o sebe preukazuje, že došlo protiprávne k zásahu do vlastníckeho práva žalobcov.

9. Žalovaní v 1. a 2. rade ako vlastníci susediacich nehnuteľností nie sú oprávnení akokoľvek obmedziť, či už trvalo alebo aj dočasne, výkon vlastníckeho práva ostatných vlastníkov, teda aj vlastníkov ich susediacich nehnuteľností. Vlastníctvo zaväzuje a nemožno ho zneužiť na ujmu práv iných. Všetci vlastníci majú rovnaké práva a povinnosti a poskytuje sa im rovnaká právna ochrana. U žalobcov navyše v dôsledku nezákonného konania žalovaných dochádza aj k hrozbe vzniku škody na ich majetku. Ako je zrejmé z postavenia strán, tento spor vznikol zo susedských sporov. Vzhľadom na kvalitu života do budúcnosti, nielen žalobcov a žalovaných, ale aj ich blízkych osôb, by malo byť pre nich prvoradé vyriešiť svoje spory mimosúdnu dohodou, lebo akýkoľvek výsledok prípadného súdneho konania nemá potenciál vyriešiť ich susedské spory, ktoré nepochybne nepriaznivo vplyvajú na ich životy. Súdu v tomto štádiu konania samozrejme nie sú známe okolnosti a dôvody, ktoré viedli k založeniu dvoch oceľových platní na okná rodinného domu žalobcov, avšak vychádzajúc z tvrdení žalobcov a najmä z listinných dôkazov predložených spolu s návrhom, je možné uzavrieť, že v čase rozhodovania je osvedčená potreba úpravy pomerov týmto neodkladným opatrením. V danom prípade je nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnené tým, že dochádza k ohrozovaniu vlastníckych práv žalobcov, navyše vo vzťahu k rodinnému domu, v ktorom majú evidovaný trvalý pobyt. Tým je daný prvok naliehavosti a nevyhnutnosti na bezodkladnú úpravu pomerov. Je žiaduce, aby pri zásadných zásahoch do výkonu vlastníckych práv, čím založenie oceľových platní na okná rodinného domu nepochybne je, bola poskytnutá rýchla a účinná ochrana, ktorou sa naprávi nežiaduci stav. Konaním žalovaných vznikajú žalobcom nielen praktické problémy týkajúce sa vetrania a osvetlenia miestnosti, ale mohlo by to viesť aj k vzniku ujmy v prípade nečakaných situácií priamo ohrozujúcich život a zdravie tých, ktorí žijú v rodinnom dome.

10. Nariadené neodkladné opatrenie môže obmedziť aj vlastníka nehnuteľnosti, nemôže však dôjsť k nevyváženému zásahu do vzťahu účastníkov alebo tretích osôb. V danom prípade však nariadenie neodkladného opatrenia nezasahuje do právneho postavenia žalovaných nad mieru primeranú pomerom, pretože ujma, ktorá by hrozila žalobcom neposkytnutím ochrany ich vlastníckemu právu, je väčšia. Je preto naplnený aj ďalší predpoklad nariadeného neodkladného opatrenia, a to princíp proporcionality.

11. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam, má súd za to, že žalobcovia v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčili existenciu kvalifikovaného dôvodu oprávňujúceho žiadať o ochranu práve inštitútom neodkladného opatrenia, pretože bol osvedčený základný predpoklad pre jeho nariadenie spočívajúci v potrebnosti úpravy pomerov medzi stranami a žalobcovia zároveň preukázali, že jeho nevydaním by došlo k ohrozeniu ich práv. V tomto prípade má za to, že nie je možné inak bezodkladne upraviť pomery strán tak, aby došlo k efektívnej ochrane žalobcov pred zasiahnutím do ich vlastníckeho práva. Súd pre úplnosť uvádza, že sledovaný účel nebolo možné dosiahnuť zabezpečovacím opatrením, keďže žalobcovia si neuplatňujú právo na ochranu peňažného nároku.

12. Podľa názoru súdu nariadené neodkladné opatrenie postačuje na poskytnutie plnohodnotnej súdnej ochrany v rozsahu vymedzenom samotným účelom tohto neodkladného opatrenia a procesne konzumuje vec samu. Preto súd neuložil žalobcom povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej podľa § 336 ods. C.s.p., nakoľko má za to, že týmto neodkladným opatrením sa dosiahla úprava pomerov medzi stranami v požadovanej miere a navyše uloženie povinnosti podať žalobu vo veci samej s totožným obsahom (§ 330 ods. 2 C.s.p.) je samo o sebe neopodstatnené. Svojim postupom súd nikomu neodňal možnosť domáhať sa ochrany svojich práv, či oprávnených záujmov na súde, t. j. podať žalobu akéhokoľvek druhu. Zároveň má za to, že uvedený postup je v súlade s Čl. 17 Základných princípov Civilného sporového poriadku, teda aby vec bola čo najrýchlejšie bez zbytočných prieťahov prejednaná a rozhodnutá, a to bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu.

13. O trovách konania súd rozhodol podľa § 354 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p., keď žalobcovia boli v konaní úspešní, a preto im súd aplikujúc zásadu úspechu priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovaným 1/ a 2/ v rozsahu 100 %, ktorý sú žalovaní 1/ a 2/ povinní žalobcom zaplatiť spoločne a nerozdielne. O konkrétnej výške náhrady trov konania v súlade s ustanovením § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku rozhodne súd po právoplatnosti tohto uznesenia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

14. Proti výroku o uložení povinnosti podala žalovaná v 2. rade odvolanie včas. Namietala, že predmetnú výzvu, na ktorú sa žalobcovia odvolávajú považuje za nezákonnú, zmätočnú a z tohto dôvodu nevykonateľnú, čím došlo k porušeniu práv účastníkov konania a na základe tejto výzvy nemohol mať súd prvej inštancie preukázaný naliehavý právny záujem. K výzve, ktorú vydalo Mesto A. K., Stavebný úrad dňa 30.08.2021 sp. zn. M.-XXXX/SÚ/XXXX-XS bola zaslaná odpoveď zo strany žalovaných z dôvodu, že obsahom danej výzvy neboli zákonné náležitosti, ktoré mala predmetná výzva obsahovať, a to predovšetkým poučenie účastníkov konania. Podľa názoru žalovanej, súd nesprávnym posúdením a nedostatočným skúmaním dôkazov predložených žalobcami dospel k nesprávnemu a právne neakceptovateľnému záveru a jeho rozhodnutie považujú za predčasné. Súd prvej inštancie žalobcom svojím postupom odňal právo na spravodlivý súdny proces garantované čl. 47- 48 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru, ktoré nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, ale obsahom tohto práva je aj relevantné konanie súdov. Bola porušená rovnosť účastníkov súdneho konania podľa čl. 47. ods. 3 Ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie. Navrhla napadnuté uznesenie zrušiť.

15. K odvolaniu žalovaných sa vyjadrili žalobcovia. Navrhli, aby odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne a návrh žalovanej v 2. rade na zrušenie uznesenia zamietol. K uvedenému poukázali na skutočnosť, že žalovaní oceľové platne z okien domu žalobcov v určenej lehote neodstránili a to aj napriek tomu, že žalovaná v 2. rade v ďalšom uviedla, že „z ich strany bola, je a vždy bude snaha o riešenie“, opak je však pravdou. Žalovaná v 2. rade žiadnu písomnosť, ktorú uvádza pod názvom „odpoveď na výzvu“, k odvolaniu nepripojila a teda si nespĺnila dôkaznú povinnosť. Podľa informácií žalobcov žiadna taká „odpoveď“ adresovaná stavebnému úradu nebola zo strany žalovaných doručená. Navyše žalobcovia považujú vyššie spomínanú výzvu príslušného stavebného úradu vydanú v súlade so zákonom a majú za to, že nedošlo zo strany stavebného úradu k žiadnym porušeniam práv žalovaných. Poukázali na skutočnosť, že aj na Okresnom úrade C. je vedené priestupkové konanie pod č. OU-KK-U.-XXXX/XXXXXX-XXX, v ktorom sa prejednáva, vo veci zakrytia okien rodinného domu žalobcov oceľovými platňami, priestupok proti občianskemu spolunažívaniu a proti majetku, ktorého sa mal dopustiť obv. E. K.. Zatiaľ k rozhodnutiu nedošlo. Ako dôkaz predložili Oznámenie OÚ o zmene termínu pojednávania zo dňa 14.10.2021.

16. Žalobcovia opakovane uviedli, že týmto neoprávneným konaním zo strany žalovaných nielenže dochádza k zamedzeniu prirodzeného osvetlenia, ale najmä vážnym problémom je, že nedochádza k vetraniu miestnosti, v ktorej je inštalovaný plynový kotol s absenciou vetracieho systému. Tým, že žalovaní neoprávnene zakryli okná oceľovými platňami, v uvedenej miestnosti nie je možné žiadne vetranie (teda ani výmena vzduchu cez otvorené okno), ktoré je nevyhnutné pre bezpečnú prevádzku plynového kotla. Žalobcovia sa teda oprávnenne obávajú o svoju bezpečnosť, nakoľko možná kritická koncentrácia produktov spaľovania vo vzduchu je priamym ohrozením zdravia žalobcov žijúcich v dome, nevynímajúc ani prípadnú otravu obyvateľov, či explóziu. Na uvedené argumenty žalobcov žalovaní nereagovali a do dnešného dňa si povinnosť odstrániť oceľové platne z okien miestnosti, v ktorej sa nachádza plynový kotol nespĺnili, čím reálne priamo ohrozujú zdravie/život žalobcov, ktorí žijú v dome. Z vyššie uvedených dôvodov preto navrhli, aby odvolací súd potvrdil Uznesenie ako vecne správne, návrh žalovanej v 2. rade na zrušenie Uznesenia zamietol a žalobcom priznal náhradu trov konania.

17. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 C.s.p.), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej v 2. rade nie je dôvodné.

18. Podľa ustanovenia § 324 ods. 1, ods. 2, ods. 3 C.s.p., pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

19. Podľa ust. § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d) C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

20. Podľa ustanovenia § 326 ods. 1 a 2 C.s.p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

21. Podľa ustanovenia § 132 odsek 1 C.s.p., v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

22. Podľa ustanovenia § 329 ods. 1 prvá veta C.s.p. súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Podľa odseku 2 pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

23. Podľa ustanovenia § 330 odsek 1 C.s.p., súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Podľa odseku 2, ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

24. Podľa ust. § 127 odsek 1 Občianskeho zákonníka, vlastník veci sa musí zdržať všetkého, čím by nad mieru primeranú pomerom obťažoval iného alebo čím by vážne ohrozoval výkon jeho práv. Preto najmä nesmie ohroziť susedovu stavbu alebo pozemok úpravami pozemku alebo úpravami stavby na ňom zriadenej bez toho, že by urobil dostatočné opatrenie na upevnenie stavby alebo pozemku, nesmie nad mieru primeranú pomerom obťažovať susedov hlukom, prachom, popolčekom, dymom, plynmi, parami, pachmi, pevnými a tekutými odpadmi, svetlom, tienením a vibráciami, nesmie nechať chované zvieratá vnikáť na susediaci pozemok a nešetrne, prípadne v nevhodnej ročnej dobe odstraňovať zo svojej pôdy korene stromu alebo odstraňovať vetvy stromu presahujúce na jeho pozemok.

25. Požiadavky, ktoré sú z hľadiska ústavných aspektov kladené na rozhodnutia o nariadení procesných foriem zabezpečenia možno sformulovať pri akceptovaní praxe Ústavného súdu SR do dvoch základných podmienok: (I.) musia mať predovšetkým zákonný podklad (čl. 2 ods. 2 ústavy), (II.) musia byť vydané príslušným orgánom a nemôžu byť prejavom svojvôle (čl. 1 a čl. 2 ods. 2 a 3 ústavy). Viď napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 234/08.

26. Predovšetkým je potrebné poukázať na to, že v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia je rozsah „dokazovania“ (osvedčovanie) podstatne zúžený. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodovanie o návrhu na neodkladné opatrenie. Výsledkom takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia pravdepodobné. (Pozri Uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo 104/2010, 2Cdo 105/2010)

27. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje tak podľa obsahu návrhu, pripojených listín a skutkových okolností z nich vyplývajúcich, ale aj dôvodnosti návrhu z hľadiska právneho posúdenia veci. Účelom neodkladného opatrenia je totiž rýchle a pružné riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. (Pozri Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo 3/2010)

28. Podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa žalobcovia domáhali, aby súd uložil žalovaným v 1. a v 2. rade povinnosť odstrániť oceľové platne v počte 2 kusov z okien nehnuteľnosti-rodinného domu súp. č. XXX, postaveného na parcele C KN č. XXX- zastavaná plocha a nádvorie, zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX, k. ú. A. K., vedenom Okresným úradom C., katastrálny odbor a to do troch dní od vykonateľnosti uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia. Zároveň žiadali priznať nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

29. Podľa komentára k Civilnému sporovému poriadku pomery, ktoré majú byť neodkladným opatrením upravené, musia mať vždy povahu právnych vzťahov. Regulácia faktických pomerov je z povahy veci vylúčená. (Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 1092)

30. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné aspoň osvedčiť právo a aspoň osvedčiť ohrozenie práva.

31. Žalobcovia osvedčili právny vzťah tým, že sú bezpodielovými spoluvlastníkmi v podiele 1/1 v pomere k celku nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX, k. ú. A. K., vedenými Okresným úradom C., katastrálny odbor, a to pozemku parc. č. XXX, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, o výmere XXX m², pozemku parc. č. XXX, druh pozemku: záhrada, o výmere XXX m² a stavby - rodinný dom, súp. č. XXX, postavený na pozemku parc. č. XXX (ďalej len „nehnuteľnosti“) a žalovaní sú vlastníkami susednej nehnuteľnosti. Žalovaní v 1. a 2. rade sú podľa výpisu z listu vlastníctva č. XXXX, k. ú. A. K. bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností, a to pozemku parcely registra C KN č. XXX o výmere 612 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, pozemku parcely registra C KN č. XXX o výmere 422 m², druh pozemku záhrada a stavby - rodinný dom súp. č. XXX, postavenej na pozemku parcely C KN č. XXX o výmere 612 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie v podiele 1/1 k celku s titulom nadobudnutia kúpna zmluva zo dňa 03.12.2019, V XXXX/XXXX-XX/XXXX. Z uvedeného vyplýva, že žalobcovia v 1. a 2. rade vystupujú vo vzťahu k žalovaným v 1. a 2. rade v právnom postavení vlastníkov susednej nehnuteľnosti. Žalobcovia listami vlastníctva osvedčili právny vzťah k žalovaným.

32. K námietke žalovanej v 2. rade o nesprávnom vyhodnotení bezodkladnosti úpravy pomerov, odvolací súd poukazuje na ustálenú súdnu prax a právnu vedu, v zmysle ktorej cit.: „Právne pomery a ich relevanciu posudzuje súd vždy v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP). Potreba ich úpravy musí byť bezodkladná, čo zahŕňa aj prvok naliehavosti a nevyhnutnosti. Samotný atribút bezodkladnosti však bez ďalšieho neznamena, že ide o akútny a jednorazový stav. Potreba upraviť pomery môže byť bezodkladná a pretrvávať aj po určité dlhšie časové obdobie. Súd preto nemôže danú podmienku považovať za nesplnenú iba z toho dôvodu, že sa navrhovateľ nedomáhal ochrany prostredníctvom neodkladného opatrenia ihneď po reálnom vzniku potreby bezodkladne upraviť

pomery. Rozhodujúce je výlučne kritérium splnenia uvedených podmienok v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Reálne vyhodnotenie potreby bezodkladne upraviť pomery je otázkou voľnej úvahy súdu, ktorá však musí byť objektívne preskúmateľná na základe odôvodnenia rozhodnutia. Neodkladné opatrenie bude spravidla opodstatnené, ak navrhovateľovi hrozí vznik alebo rozširovanie škody či inej ujmy, dochádza k porušovaniu alebo ohrozovaniu jeho práv a oprávnených záujmov, prípadne hrozí zhoršenie jeho právnej pozície do takej miery, že sa mu viac neoplatí uchádzať o konečnú súdnu ochranu (napr. v konaní o ochranu proti nekalej súťaži, v odporovacom konaní, v konaniach o ochranu vlastníckeho práva a pod.). V súvislosti s vyhodnotením potreby bezodkladne upraviť pomery musí súd nevyhnutne skúmať aj splnenie ďalších predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia a otázku ich osvedčenia zo strany navrhovateľa, vrátane hodnoverného osvedčenia dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana (pozri komentár k § 326 CSP).“ (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, s.1093)

33. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 37/2000 (ZNUÚS 57/2000) „Rozhodovanie a rozhodnutie o predbežnom opatrení v občianskom súdnom konaní je súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Porušenie tohto základného práva v spojitosti s predbežnými opatreniami predpokladá také porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstrániteľné procesnými prostriedkami obsiahnutými v OSP. Takýmto porušením však nemôže byť samo osebe nariadenie predbežného opatrenia. Nariadenie predbežného opatrenia nie je na ujmu práva účastníka na súdnu ochranu konečným rozhodnutím o veci samej. Účastník má aj právo navrhnúť zrušenie tohto predbežného opatrenia za predpokladu, že sú splnené podmienky ustanovené v OSP. Z toho vyplýva aj subsidiarita právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky vo vzťahu k ochrane ústavnosti, ktorá by mala byť porušená nariadením predbežného opatrenia.“ (Pozri aj Ústavný súd SR, I. ÚS 46/2000 (ZNUÚS 65/2000).

34. Ohrozenie práva žalobcovia v konaní pred súdom prvej inštancie osvedčili Výzvou M. A. K., stavebný úrad, č. M.-XXXX/SÚ/XXXX-XX zo dňa 30.08.2021 o odstránení oceľových platní z susednej nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcov. Z predloženej výzvy vyplýva, že o vykonanom skutku bol vyhotovený aj záznam mestskej polície mesta A. K., ktorý bude do spisu po doručení priložený. Žalobcovia žiadali žalovaných v 1. a v 2. rade o okamžité odstránenie oceľových platní aj prostredníctvom právnej zástupkyne formou predžalobnej výzvy zo dňa 8.9.2021 (č.l. 18 spisu), doručenou žalovaným v 1. a v 2. rade 10.9.2021 (č.l. 8-9 spisu).

35. Z predložených listín vyplýva, že susedské vzťahy strán sporu sú dlhodobo narušené. Z obsahu spisu tiež vyplýva, že vzhľadom na dlhodobo narušené susedské vzťahy nie je vôľa riešiť tento spor mimosúdnou dohodou a zmier nie je možné dosiahnuť ani prostredníctvom orgánov verejnej správy.

36. Predloženou dokumentáciou žalobcovia osvedčili tú skutočnosť, že žalovaní obmedzujú žalobcov vo výkone vlastníckych práv a to tým spôsobom, že nie len, že žalobcovia majú zamedzený prístup denného svetla a čerstvého vzduchu do miestností, ale ako z ich podania vyplýva dochádza aj k ohrozovaniu ich bezpečnosti a zdravia tým, že v miestnosti je inštalovaný plynový kotol a žalovaní svojvoľným neoprávneným zásahom do vlastníckeho práva žalobcov ohrozili bezpečnú prevádzku plynového kotla, pre ktorú je nevyhnutná cirkulácia vzduchu a tým vystavili život a zdravie žalobcov riziku nožnej otravy plynom prípadne inej komplikácie. Žalovaná v 2. rade v podanom odvolaní ničím právne významným tieto tvrdenia žalobcov nevyvrátila. Žalovaná poukázala na nevyhnutnosť ochrany súkromia a majetku žalovaných a odvolací súd nepochybuje právo na ochranu súkromia a právo na ochranu majetku, ktoré nepochybne požíva ústavnú ochranu. Avšak aj prostriedky na dosiahnutie ochrany súkromia a majetku musia byť primerané a v súlade s dobrými mravmi. Zabezpečenie súkromia v radovej výstavbe je možné dosiahnuť inými štandardnými technologickými postupmi, ktoré sú efektívne, hospodárne a v súlade so zásadou proporcionality. Zasiahnuť do súkromia iných osôb namontovaním oceľových platní na okná rodinného domu a takýmto spôsobom zasiahnuť do výkonu vlastníckeho práva je v rozpore s dobrými mravmi.

37. Za tohto stavu aj s prihliadnutím na predložené listiny sa javí požiadavka žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia ako oprávnená, odvolací súd napadnuté uznesenie považuje za vecne správne a preto ho v súlade s ust. § 387 C.s.p. v napadnutom rozsahu potvrdil.

38. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol v súlade s ust. § 396 odsek 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 odsek 1 C.s.p. tak, že žalobcovia v 1. a v 2. rade majú nárok vo vzťahu k žalovaným v 1. a v 2. rade na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

39. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).